

Ὁ ἐκ τῶν μεσογείων καταγόμενος κατ' ἀντιδιαστολήν πρὸς τὸν κάτοικον τῆς παραλίας ἔνθ' ἄν. : Ἀοῦτος ἀδακὰ ἀνεφορίτες ἔν' (αὐτὸς ἐδῶ εἶναι κτλ.) Τραπ. Ἐρθαν ἀνεφορίτ' Κοτύωρ. Ἀντίθ. *κατήφορίτης.

άνηφοροκατήφορος ὁ, Κύθηρ. — Λεξ. Κομ. Λεξ. Μπριγκ. Ἐλευθερουδ. ἀφ'φουροκατήφουρους Θράκ. (Ἀδριανούπ.) Μακεδ. (Καταφύγ.) ἀνηφοροκατήφορο τό, Κύθηρ.

Ἐκ τῶν οὐσ. ἀνήφορος καὶ κατήφορος.

Τόπος ἀνώμαλος μετ' ἀνωφερειῶν καὶ κατωφερειῶν.

***άνηφοροκέφαλος** ὁ, ἀνεφοροκέφαλος Πόντ. (Σάντ.)

Ἐκ τῶν οὐσ. ἀνήφορος καὶ κεφαλή.

Ἡ κεφαλὴ τοῦ ἀνηφόρου, ἥτοι τὸ ὑψηλότερον σημεῖον αὐτοῦ.

***άνηφορόπουλλο** τό, ἀνεφορόπον Πόντ. (Σάντ.)

Ἐκ τῶν οὐσ. ἀνήφορος.

Μικρὸς ἀνήφορος : Ἐξέγκამε τ' ἀνηφορόπον (ἀνέβημεν τ' ἀνηφοράκι). Συνών. ἰδ. ἐν λ. ἀνηφοράκι.

άνήφορος ὁ, κοιν. καὶ Πόντ. (Κερασ.) ἀνήφουρους βόρ. ἰδιώμ. ἀνήφορε Τσακων. ἀν'φ'ρος Πάρ. (Λεῦκ.) ἀνέφορος Πόντ. (Κερασ. Κρώμν. Τραπ. Χαλδ.) ἀνέφαρος Πόντ. (Κερασ. Νικόπ.) ἀνήφορον τό, Κύπρ. ἀνήφορο σύνηθ. ἀνέφορο Καλαβρ. (Μπόβ.)

Τὸ μέσν. οὐσ. ἀνήφορος. Καὶ τὸ οὐδ. ἀνήφορον ὡσαύτως μεσν.

Ὁδὸς ἢ τόπος ἀνωφερῆς ἔνθ' ἄν. : Ἀνεβαίνω - βγαίνω - παίρνω τὸν ἀνήφορο κοιν. Κάνει τὸν ἀνήφορο (διευθύνεται πρὸς τὸν ἀνήφορον) Πελοπν. (Σουδεν. Τρίκκ.) Ἐντῶκεν ἔς σὸν ἀνέφορον (ἤρχισε ν' ἀνέρχεται τὸν ἀνήφορον) Χαλδ. || Φρ. Πάει πότε τὸν ἀνήφορο, πότε τὸν κατήφορο (πότε καλυτερεύει, πότε χειροτερεύει. Συνών. φρ. πάει πότε τὴν ἀναοῦσα καὶ πότε τὴν καταοῦσα) σύνηθ. Πάει ἢ πῆρε τὸν ἀνήφορο (προοδεύει οἰκονομικῶς) πολλαχ. Τὸ κρέας - τὸ ρύζι - τὸ γρῶμι πῆρε τὸν ἀνήφορο (ὑπερτιμᾶται) πολλαχ. || Παροιμ. Ἐτοῦτος ὁ ἀνήφορος θὰ φέρῃ καὶ κατήφορο (ἢ ἀκμὴ συνεπάγεται καὶ παρακμὴν). Ὁ γέρος κι ἂν στολίζεται, ἔς τὸν ἀνήφορο γνωρίζεται (ἐν ταῖς δυσχερείαις φαίνεται ἡ ἱκανότης καὶ ἡ ἀξία τοῦ ἀνθρώπου) πολλαχ. Ὁ δρόμος ἔχει ἀνήφορο καὶ κατήφορο (ἢ ζωὴ ἔχει μεταπτώσεις) Ἡπ. Ἀνάθεμα τ' ἀνήφορα καὶ τὰ κατήφορα (ἐπὶ τῶν ἀποτυχόντων εἰς τὰς ἐπιχειρήσεις των, αἰτιωμένων δὲ τὰς μεταβολὰς τῆς τύχης) Χίος. Ἀ δὲ διαβοῦμε ἀνήφορο, κατήφορο δὲ βρίζομε (ἀνάντης καὶ τραχεῖα εἶναι ἢ πρὸς τὴν ἐπιτυχίαν φέρουσα ὁδός, ἀλλὰ διὰ τῶν κόπων ἀποκτῶνται τὰ ἀγαθὰ) Ἰόνιοι Νῆσ. κ. ἀ. Ξαγκλίστρα κι ἀνεμόβροχο, ἀνήφορο, σκοτάδι (ἐπὶ συρροῆς ἐμποδίων ἢ ἀτυχημάτων) Κεφαλλ. Ὅποιος φτύνει τὸν ἀνήφορο, φτύνει τὸ πρόσωπό του (ὅστις καταφρονεῖ τοὺς ἀνωτέρους του, ἐαυτὸν ἀτιμᾷζει) Ἰβενιζέλ. Παροιμ. 220,629 || Ἄσμ.

Τί 'χεις, καμένη μου καρδιά, καὶ βαρξαναστενάξεις;

βαρὺ γουμάρι μὴ βαστᾷς γι' ἀνήφορον νεβάζης;

Νίσυρ. Ἡ σημ. καὶ μεσν. Πβ. Χρον. Μορ. στ. 5373 (ἐκδ. JSchmitt) «ἐδῶκαν τὰ σαλπύγγια τοὺς κι ἀρχίσαν ν' ἀνεβαίνουν | τὸ ἀνήφορον Μακρυπλαγίου κ' ἦλθαν ἔς τὸν Φονεμένον». Συνών. καὶ ἀντίθ. ἰδ. ἐν λ. ἀνηφόρα. Ἡ λ. ὑπὸ τὸν τύπ. Ἀνήφουρους καὶ ὡς τοπων. Στερελλ.

ἀνθάδα ἡ, ΚΠαλαμ. Πεντασύλλ. 115 ΠΒλαστοῦ Ἀργῶ 120 ἀθ-θάα Χίος (Καστρ.) ἀθάα Χίος

Ἐκ τοῦ οὐσ. ἄνθος καὶ τῆς παραγωγικῆς καταλ. -άδα (Ι).

Ἀνθηρότης ἔνθ' ἄν. : Ἄσμ.

Ποῖος ἤλιος λαμπερώτατος σοῦ ὥτισεν τὴν ἀθ-θάα τσαῖ ποῖα μὴλὰ γλυκομὴλὰ τὴ ροδοκοκκινάα (σοῦ ὥτισεν = σοῦ ἔδωσεν) Καστρ. — Ποιήμ.

Ὁραῖα γαλαζολούλουδα, | ὅση κι ἂν εἶν' ἡ ἀνθάδα σας ΚΠαλαμ. ἔνθ' ἄν.

Ἀνθάδα μοιάζει ἀμυγδαλεῶς ἔς τὰ διάσελα τὸ χιόνι ΠΒλαστός ἔνθ' ἄν.

ἀνθάκι τό, κοιν. ἀθάκι πολλαχ.

Ἐκ τῶν οὐσ. ἄνθος.

Μικρὸν ἄνθος, ἀνθύλλιον κοιν. : Τ' ἀνθάκια τοῦ βουνοῦ - τοῦ κάμπου κοιν. — Ποιήμ.

Ἀπὸ τοῦ κήπου τὴ βραγιά ποῦ ἐγὼ μονάχα ξέρω, τ' ἀνθάκια τὰ ὀλομύριστα κατάλευκα θὰ φέρω

ΚΠαλαμ. Ἀσάλ. ζωή 109. Συνών. ἀνθίτσι, ἀνθουλάκι, ἀνθούλλι.

ἀνθάτος ἐπίθ. ΠΒλαστοῦ Ἀργῶ 162 ἀθ-θάτος Κύπρ. Χίος ἀθάτος Χίος

Ἐκ τοῦ οὐσ. ἄνθος καὶ τῆς παραγωγικῆς καταλ. -άτος.

Ὁ ἀνθῶν ἡ ἡνθισμένος ἔνθ' ἄν. : Ἀνθάτα στήθη ΠΒλαστός ἔνθ' ἄν. || Ἄσμ.

Θωρεῖς τὰ δάση δασερά, τὰ γασουμὰ ἀθ-θάτα Κύπρ.

Σὲ τούτηνα τὴ γειτονιά σιτέσει δεντρι ἀθ-θάτο τσαῖ κάθε νξὸς ὀρέγεται νὰ τραουδῇ ποκάτω

Χίος

***ἀνθεύομαι**, ἀθ-θεύγομαι Χίος ἰθκειεύγκομαι Ρόδ.

Ἐκ τοῦ ρ. ἀνθῶ.

Εὐρίσκομαι ἐν ἀνθηρᾷ καταστάσει ἔνθ' ἄν. : Φρ. Αὐτὸς ἀθ-θεῖ καὶ ἀθ-θεύγεται Χίος Θκεῖ καὶ ἰθκειεύγεται Ρόδ. Πβ. ἀνθῶ.

ἀνθη ἡ, Θεσσ. ἄνθ' Μακεδ. (Βελβ. Καστορ.) ἀθῆ Θράκ. (Τσανδ.)

Τὸ ἀρχ. οὐσ. ἄνθη.

1) Ἡ ἀνθησις Μακεδ. (Καστορ.) : Ὡς τὴν ἄνθ' (κατὰ τὴν ἀνθησιν). 2) Τὸ σύνολον τῶν ἀνθέων δένδρου τινὸς Θεσσ. Μακεδ. (Βελβ.) : Πέφτ' ἡ ἄνθ' ἀπανουθεῖ τ' Βελβ.

3) Τὸ ἐκλεκτότερον μέρος πράγματός τινος Μακεδ. (Βελβ.) Συνών. ἀθέρας Α 4, ἀνθί, ἄνθος. β) Τὸ λεπτότερον ἄλευρον Θράκ. (Τσανδ.) : Πῆρα τὴν ἀθῆ γιὰ νὰ κάμω τὴν πίττα.

ἀνθησι ἡ, λόγ. σύνηθ.

Ἐκ τοῦ μεταγν. οὐσ. ἄνθησις.

Τὸ ἀνθισμα, ἡ παραγωγή ἀνθέων : Ἡ ἀνθησι τῆς μυγδαλεῶς. Συνών. ἄνθισμα.

ἀνθι τό, Ἡπ. (Ζαγόρ.) ἄνθι Ἀνδρ. Ἡπ. Κέρκ. (Ἀργυρᾶδ.) Μακεδ. (Καστορ.) Παξ. Πελοπν. (Ἀρχαδ. Βούρβουρ. Βυτίν. Δημητσάν. Λάστ.) Τσακων. κ. ἀ. — Λεξ. Μπριγκ. Δημητρ. ἄνθ' Α.Ρουμελ. (Φιλιπούπ.) Θεσσ. (Αἰβάν.) Θράκ. (Αἰν. Κομοτ.) Στερελλ. (Αἰτωλ. Καλοσκοπ.) ἄθι Ἰων. (Ἐρυθρ. Κρήν.) Κρήτ. Χίος — Λεξ. Βλαστ. ἄθ' Θράκ. (Καλαμ. Σαρεκκλ.) Πόντ. (Κερασ. Ὁφ. Χαλδ.) Σκόπ.

Ἐκ τοῦ μεταγν. οὐσ. ἀνθίον.

1) Τὸ ἄνθος ἔνθ' ἄν. : Κόφι ἔνα ἄθ' ἀπ' τ' λιμουνεῖ Σκόπ. Ὁ ἀέρας εἶναι τοῦ ἄνθι (ὁ πνέων ἀνεμος ἀπόζει ἀνθέων) Σίφν. Ἐσέρειπεν ἄθ' τὸ ἔφερε με (συνέλεξεν ἄνθη καὶ μοῦ ἔφερε) Ὁφ. || Φρ. Τ' ἀμπέλι - τὸ δέντρο εἶναι ἔς τ' ἄνθι του (εἰς τὸ ἀνθισμὰ του) Ἀρχαδ. Βυτίν. Εἶναι

ἔς τ' ἀνθια του (ἐπὶ νέου ἢ μεθύσου) Ἀρχαδ. Σ' ἄθᾱ τ' ἀπάνω ἔν' (εἶναι ἐπάνω εἰς τὴν ἀνθησίαν του, ἐπὶ νέου ἢ βῶντος) Κεραι. || Παροιμ. Μὲ τ' ἔναν ἄθ' ἀνοιξί 'κ' ἔρται (μὲ τὸ ἔνα ἀνθος ἢ ἀνοιξίς δὲν ἔρχεται. Πβ. Ἀριστοτ. Ἡθ. Νικ. 1,6,15 «μία γὰρ χελιδὼν ἔαρ οὐ ποιεῖ») Χαλδ. Τ' ἐσὰ τ' ἄθᾱ οἷς ν' ἀθοῦν, τ' ἐμὰ παραδᾶβαίν' νε (τὰ ἰδικά σου ἀνθη ἔως οὔτου ν' ἀνθήσουν τὰ ἰδικά μου παρακμάζουν, παρέρχονται. Ἐπὶ τοῦ βραδύνοντος εἰς τὰς ἐνεργείας του καὶ καθυστεροῦντος) αὐτόθ. || Ἄσμ.

Μάλαμα νὰ ν' ὁ ἔπνος σου, διαμάντι τ' ὄνειρό σου, ἄθια καὶ τριαντάφυλλα νὰ ν' τὸ προσκέφαλό σου Ἐρυθρ.

Ὁ ἔρωτας δὲν εἶν' ἀνθὶ νὰ ταναχθῇ νὰ πέσῃ, μόν' εἶναι βάτος καὶ κλαρί, ἀλλοίμονο τοῦ μπλέξῃ ἀγν. τόπ.

Τ' ἄθᾱ ἀθοῦν τὴν ἀνοιξί ν' ἢ κόρ' τὸ μεθοπώρι Χαλδ. β) Κατ' ἐξοχὴν τὸ ἀνθος τῆς ἀκτῆς (κορυφὸς ἐν- λῆα) Πελοπν. (Ἀρχαδ. Βυτίν.) Συνών. σαμποῦκος.

γ) Τὸ ἀνθος τῆς ἐλαίας Παξ. 2) Μεταφ. τὸ ἐκλεκτότερον, τὸ ἀριστον μέρος παντός πράγματος Θράκ. (Σαρεκκλ.) Πελοπν. (Ἀρχαδ. Λάστ.): Φρ. Εἶναι τὸ ἀνθὶ τοῦ τόπου (ἐπὶ ἀνθρώπου ἐξέχοντος) Ἀρχαδ. Ὁ ἀνθρώπος εἶναι τὸ ἄθι τοῦ κόσμου Λάστ. Ἦτανε ἔς τὸ βάλλο τὸ ἄθ' τῆς πολιτείας Σαρεκκλ. || Ἄσμ.

Τῇ χώρᾳ τὴν κατάστρεψαν, τὸν πλούσιον τὸν τόπον, ποῦ ἦταν τ' ἀνθὶ τοῦ ντονηῖ, καμάρι τῆς Ἀσίας Λάστ. Συνών. ἀνέρας Α 4, ἀνθη 3, ἀνθήκα, ἀνθος 4.

ἀνθίζω ἀμάρτ. ἀθίζω Πόντ. (Κρώμν. Οἶν. Ὁφ. Τραπ.) Μέσ. ἀθίσκονμαι Πόντ. (Κοτύωρ. Κρώμν. Ὁφ. Τραπ. κ. ἀ.)

Τὸ ἀρχ. ἀνθίζω.

Καθαίρω, λευκαίνω ἔνθ' ἀν.: Ἐπλυνα κ' ἔθισα τὰ ἄεῖ (ἐπλυνα καὶ ἐλεύκανα τὰ ἐνδύματα) Ὁφ. Ἀθίσκονται τὰ λώματα (λευκαίνονται τὰ φορέματα. Πβ. συνών. φρ. τὰ ροῦχα ἔγιναν σὰν τὰ κρίνα) Ὁφ. || Φρ. Ἀς πλύσκουμες καὶ ἀθίσκουμες (ἡς καλλωπισθῶμεν) Πόντ.

ἀνθήκα ἢ, Ἡπ.

Ἐκ τοῦ οὐς. ἀνθος καὶ τῆς καταλ. -ίκα.

Τὸ ἐκλεκτότερον μέρος πράγματός τινος: Ἡ ἀνθήκα ἀπὸ τὰ μαλλιά. Συνών. ἰδ. ἐν λ. ἀνθί 2.

ἀνθιμος ἐπίθ. ἀμάρτ. ἀνθιμους Θράκ. (Κομοτ.)

Τὸ μεταγν. ἐπίθ. ἀνθιμος.

Ὁ ἀνθηρός, ὁ ἀπαστράπτων: Ἄσμ.

Ἐγγλέζικους καθρέφτης καὶ ἀνθιμον γυαλί, χαρὰ ἔς τοῦ παλληκάτ' ποῦ θά σι βλονγηθῇ (γαμήλιον).

ἀνθὶν ἐπίθ. οὐδ. Πόντ. (Τραπ.)

Ἐκ τοῦ οὐς. ἀνθί. Διὰ τὸν σχηματισμὸν του ἰδ. ἈνθΠαπαδόπ. ἐν Ἀθηνᾶ 37 (1925) 178.

Τὸ ἐξ ἀνθέων κατεσκευασμένον: Ἄσμ.

Ἐμπα, καλή, καὶ στρώσω με θανατικὸν κρεβάτιν, βάλε ἀνθὰ παπλώματα καὶ μουσκομαξιλλάρᾱ.

ἀνθισμα τό, σύνθηθ. ἀνθισμαν Πόντ. (Κεραι.) ἄθ-ισμα Κάρπ. ἄθισμα Κρήτ.

Τὸ μεταγν. οὐς. ἀνθισμα = ἔνδυμα ποικιλόχρουν.

Ἡ ἀνθησις ἔνθ' ἀν.: Εἶναι ἀπάνω ἔς τὸ ἀνθισμὰ τους τὰ δέντρα σύνθηθ. || Ποίημ.

Τὰ χιόνια εἶναι ἔς τὸν Πάρνηθα σὰν ἀνθισμα καὶ αὐτὰ ΚΠαλαμ. Ἀσάλ. ζωή² 93.

***ἀνθιστός** ἐπίθ. ἀνθιστὶ Τσακων.

Ἐκ τοῦ ρ. ἀνθίζω.

Ὁ ἔχων ἀνθη, ἀνθισμένος.

***ἀνθίτσα** ἢ, ἀθίτσα Πόντ. (Ὁφ.)

Ἐκ τοῦ οὐς. ἀνθος καὶ τῆς παραγωγικῆς καταλ. -ίτσα.

Τὸ νεωστὶ φυὲν μικρὸν ἀγγουράκι μετ' ἀνθους, μικρὸς σικυός: Τὰ γαρδέλλᾱ κόφτουνε τᾶι τρώγουνε τ' ἀθίτσας (γαρδέλλᾱ = παιδία). Ἡ λ. καὶ ὡς κύρ. ὄν. ὑπὸ τὸν τύπ. Ἀνθίτσα πολλαχ. Ἀθίτσα Θράκ. (Μυριόφ.)

ἀνθίτσι τό, ἀμάρτ. ἀνθίτσο Θράκ. (Αἶν.) ἀθίτσι Αεξ. Ἐλευθερουδ.

Ἐκ τοῦ οὐς. ἀνθος καὶ τῆς παραγωγικῆς καταλ. -ίτσι.

Μικρὸν ἀνθος, ἀνθύλλιον ἔνθ' ἀν.: Ἄσμ.

Τὸν κόσμον τοὺν ἰγέμους μ' ἀνθίτσια καὶ τὰ ρόδα Αἶν. Συνών. ἰδ. ἐν λ. ἀνθάκι.

ἀνθοβολιά ἢ, Γβλαχογιάνν. Λόγ. καὶ ἀντίλογ. 31

Ἐκ τοῦ ρ. ἀνθοβολῶ.

Ἡ ἀνθησις, ἀνθοβόλησις: Ὁ πεῦκος ὅλο πρόσεχε τῆς ροδεῖς τὴν τόσο φουντωμένη ἀνθοβολιά.

ἀνθοβολῶ πολλαχ. ἀνθοβολᾶω Πελοπν. (Ἀρχαδ. Λακων.) ἀθοβολῶ Θράκ. (Σαρεκκλ.) ἀθοβολᾶω Πελοπν. (Λακων.)

Τὸ μεταγν. ἀνθοβολῶ = ἐπικαλύπτω δι' ἀνθέων. Ὁ τύπ. ἀνθοβολῶ καὶ παρὰ Σομ.

Φύω ἀνθη, ἀνθοφορῶ, εἶμαι πλήρης ἀνθέων πολλαχ.: Τὰ δέντρα ἀνθοβολοῦν πολλαχ. Μὲ κουφοξυλεῖα μονάχη θέλει καὶ καλὰ ν' ἀνθοβολῇ Γβλαχογιάνν. Πεταλούδ. 11. | Ποίημ.

Φεύγει τ' ἄγρω τὸ καπάδι, | χίλια δέντρα ἀνθοβολοῦν ΑΒαλαωρ. Ἔργα 3,376

Τριγῦρο σας ἀνθοβολοῦν | τοῦ ἀγροῦ τὰ ρόδα κόκκινα ΓΔροσί. Φωτερ. σκοτάδ.² 133. Συνών. ἀνθοκοπῶ, ἀνθῶ.

ἀνθόγαλα τό, σύνθηθ. ἀθόγαλα Ἀντικύθ. Πόντ. (Ὁφ.) Σίφν. κ. ἀ. ἀθόγαλαν Πόντ. (Τραπ.) ἰθόγαλαν Πόντ. (Ἀμισ. Κεραι. Κοτύωρ. Κρώμν. Σάντ. Τραπ. Χαλδ.) ἀνθόγαλον Ἡπ. (Κούρεντ.) ἀθόγαλον Πόντ. (Ἀμισ.) ἀθόγαλο Κρήτ. Κύθηρ. ἀθόγαλος ὁ, Κύθηρ.

Ἐκ τῶν οὐς. ἀνθος καὶ γάλα. Ὁ τύπ. ἀθόγαλον καὶ παρὰ Σομ.

1) Ἀφρώδης καὶ λιπαρὰ οὐσία σχηματιζομένη εἰς τὴν ἐπιφάνειαν τοῦ γάλακτος πρὸ τοῦ βρασμοῦ Κύθηρ. Πόντ. (Κεραι. Κοτύωρ. Κρώμν. Ὁφ. Νικόπ. Σάντ. Τραπ. Χαλδ.): Ἐλειψεν τὰ τσιτζία ἔς ἰθόγαλαν κ' ἔενταν καλὰ (ἤλειψε τοὺς μαστοὺς τῆς ἀνθόγαλα καὶ ἔγιναν καλὰ) Κοτύωρ. Χαλδ. 2) Λιπώδης ἐπίπαγος σχηματιζόμενος μετὰ τὸν βρασμὸν ἐπὶ τῆς ἐπιφανείας τοῦ γάλακτος, ἀρχ. γραῦς σύνθηθ. καὶ Πόντ. (Ἀμισ.): Τὸ γάλα σήμερα ἔκαμε πολὺν ἀνθόγαλα σύνθηθ. Συνών. ἀμυλο 2, ἀνθος 2, ἀφρόγαλα, καϊμάκι, τσίπα. β) Τὸ ἐπὶ τοῦ ὀξυγάλακτος σχηματιζόμενον λιπῶδες ἐπίστρωμα Πόντ. (Ἀμισ.)

***ἀνθογαλαρραγός** ὁ, ἀθογαλαρραγός Κρήτ. ἀθο-λαρραγός Κρήτ.

Ἐκ τῶν οὐς. ἀνθόγαλα καὶ ἀρραγός.

Ἀσκός ἐντὸς τοῦ ὁποίου συσσωρεύεται τὸ ἀνθόγαλα. Πβ. ἀνθογαλοβάρελλο, ἀνθογαλοκούρουπο.

***ἀνθογαλένιος** ἐπίθ. ἰθογαλένες Πόντ. (Σάντ. Χαλδ.)

